

Riikka Purra ps

Kirjallinen kysymys syyttäjien työtaakasta

Eduskunnan puhemiehelle

Oikeusministeriön johdolla on valmisteltu selonteko oikeudenhoidosta. Selonteossa tullaan oikeusministeriön mukaan antamaan kattava ja yhteismitallinen tilannekuva oikeudenhoidon nykytilasta ja lähiajan kehityssuunnasta sekä ehdotetaan tarvittavia jatkotoimenpiteitä.

Oikeusministeriön hallinnonalalle on lisätty resursseja tällä vaalikaudella sekä tasokorotuksina että muun muassa koronan aiheuttamien ruuhkien purkuun. Syyttäjät ovat kuitenkin huolestuttavan uupuneita työtaakkaansa. Suunnilleen 90 prosenttia syyttäjistä tekee säännöllisesti ylityötä. Syyttäjille ei makseta ylityökorvauksia. Tämä ilmenee Suomen Syyttäjähdistyksen kyselystä, joka tehtiin syyttäjille kesällä 2022.

Syyttäjien liiallinen työmäärä aiheuttaa muun muassa sen, ettei syyteharkintaa ehditä tehdä kohtuullisessa ajassa. Uhrien ja epäiltyjen asema kärsii. Oikeusvaltio edellyttää koko ketjun toimivuutta.

Syyttäjien työt ovat monimutkaistuneet samalla, kun rikollisuus on monimutkaistunut muun muassa rikollisuuden kansainvälistymisen vuoksi. Tämä on ollut tiedossa jo vuosia. Syyttäjähdistyksestä on nyt lähetetty selkeä viesti päättäjille siitä, että tilanne on jaksamisen kannalta hyvin vakava, suorastaan kriittinen. Pahimmillaan kriittinen tilanne heikentää kansalaisten oikeusurvaa ja luottamusta oikeusjärjestelmään.

Oikeusministeri kertoo keväällä tehdyn kirjallisen kysymyksen vastauksessaan, että oikeusministeriön tavoitteena on pitää oikeushallinto edelleenkin haluttuna työpaikkana, jossa osaaminen ja resurssit ovat riittäviä. Sanaa "edelleenkin" voi hämmästellä, sillä ongelmista on tiedetty jo kauan. Syyttäjälaitoksen voimavarat ovat pahasti alimitoitettut, ja tämä haittaa oikeudenkäyntien joutuisaa etenemistä ja ylipäättänsä oikeusvaltion toteutumista.

Syyttäjien lukumäärä on Suomessa hälyttävän alhainen, noin 400. Määrä on huomattavasti alle Euroopan ja Pohjoismaiden tason. Suomessa on noin seitsemän syyttäjää 100 000:ta asukasta kohti, kun muualla on noin yksitoista syyttäjää 100 000:ta asukasta kohti. Euroopan tason saavuttaminen vaatisi noin 150 syyttäjän lisäyksen Suomeen. Oikeusministeri on mediassa luvannut, että syyttäjien määrää tullaan nostamaan. Tämä olisi pitänyt kuitenkin tehdä jo hallituskauden alussa. Päteviä syyttäjiä ei löydy sormia napsauttamalla.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 594/2022 vp

*Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta syyttäjien työtaakka kevenisi ja työhyvinvointi paranisi,
miksi toimiin ei ole ryhdytty, vaikka niitä on luvattu ja
ovatko oikeushallinnon resurssit hallituksen mielestä tällä hetkellä riittävät?*

Helsingissä 21.11.2022

Riikka Purra ps